

Høgni Hoydal, landsstýrismaður í sjálvstýrismálum um fullveldið Føroyar:

Hetta verður ikki nakað paradís

-Eg vil ikki pástanda, at Føroyar verða nakað paradís, tá vit hava fingið fullveldið. Tað verður hart arbeiði og hart stríð, og henda gongdin fer at fáa búskaparligar avleiðingar. Tað krevur, at vit verða nógv meira málrættaðir í vinnu-politikki og í samstarvi millum vinnuna og politikararnar, enn vit hava verið áður. Og tað er eisini endamálið við fullveldinum sigur Høgni Hoydal, landsstýrismaður í sjálvstýrismálum, nú fyrsta stig er tikið í fullveldisverkætlanini.

JAN MULLER

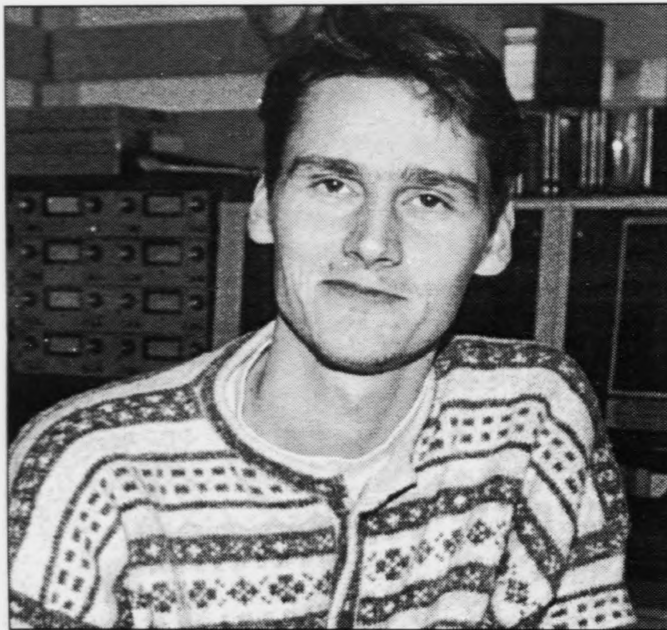
-Tað er beinleiðis ósakligt, tá formaður javnaðarflokksins sigur, at samgongan ikki hevur viljað tikið við í uppskot sitt um fullveldi tær broytingar, sum javnaðarflokkurin hevur mælt til. Eg havi sagt hetta í tinginum og í teimum samrøðum vit hava havið við formann javnaðarflokksins, at vit vilja góðkenna eina og hvørja loysn, har tingið kann fáa meiri ávirkan á málið. Vit vilja seta eina serliga nevnd, sum fær alt tilfarið, ið landsstýrið arbeiðir við, og sum kann koma við tilmæli sjálv. Andstøðan kann einta fáa formannin í tí nevndini sigur Høgni Hoydal, landsstýrismaður í viðmerking til samrøður Sosialurin hevur havið við Jóannes Eidesgaard seinastu dagarnar.

Høgni Hoydal sigur, at javnaðarflokkurin bara hevur sagt nei til tað, sum samgongan hevur boðið honum. -Vit góvu eisini javnaðarflokkinum tilbøðið, sum nú er komið við í uppskotið kortini, at vildi flokkurin hava málið aftur í tingið, áðrenn farið verður til samráðingar, so kundi tað koma í uppskotið.

Hann visir eisini á, at tað er burturvið, tá javnaðarmenn siga, at tingið nú verður sett uttan fyrri pro-sessina, tí tingið er hægst myndugleiki og kann til eina og hvørja tíð leggja lógaruppskot fram, sum kann binda landsstýrið, fær tað meinluta.

-Tá frágreiðingin er liðug og verður lögð fyrri tingið, stendur tað einum og hvørjum tingmanni fritt at koma við einum nýggjum uppskoti til samtykt ella fyrri tað lógaruppskoti um samráðingargrundarlag ella hvat sum helst. So eg havi fært fram, at grundgevingar imóti at fara inn í eina realitetsviðgerð av landsstýrisuppskotinum og at fáa tær broytingar við, sum teir hava ynskt og fært fram, tær eru ikki til.

Høgni Hoydal leggur dent á, at tað tí ongar sakligar grundgevingar eru fyrri at vera imóti tí leisti, sum landsstýrið hevur valt at

Høgni Hoydal, landsstýrismaður: -Allar søguligar royndir vísa, at tey sanfeløg, smá og stór, sum hava sett sær nøkur politisk mál, og sum hava sett sær sum mál at vera við í heimsbúskapinum og at menna nýggjar vinnur, tey hava klárað tað. Tað finst einki itøkilig søguligi dømi um, at tað ikki ber til at vera sjálvstøðugur.

viðgera málið eftir.

-Vit kunnu sjálvandi vera ósamdir um innihaldið, men hvat viðvíkur mannagongdini, so haldi eg atfinningarnar hava verið ósakligar.

Samgongan hevur sett út í kortið
-Javnaðarflokkurin sigur, at hann vil fegin hava broytingar á sjálvstýr-leið, men heldur tað verða ov tíðliga longu nú at oyramerkja hesar broytingar til fullveldið?

-Ja, tað er sin sak. Tá kundi hann skotið upp, at meðan landsstýrið fer undir hetta málið, so verður heitt á tað um eisini at kanna møguleikarnar fyrri eina sjálvstýrisslóg ella hvat javnaðarflokkurin nú emaleroð ynskir. Har vóru nógvir møguleikar, men tað ynskji javnaðarflokksins so ikki.

-Er tað so, at uppskotið til stjórnánevnd kalli-

derar við tryggara uppskot um fullveldi?

-Vit hava havt eitt valstríð, sum m.a. snúði seg um hasar spurningarnar. Vit hava skipað eina samgongu, sum heilt greitt sigur, at vit vilja hava suverenitet í einum nýggjum sáttmála við Danmark osfr., og har tað verður lögð ein ætlan fyrri, hvussu hetta skal gerast. Eg haldi tað er beinleiðis narvt ella ósakligt at rokna við, at ein landsstýrissamgonga, sum longu hevur sett sær nakað út í kortið, skal ganga við til at seta eina nevnd, sum í eitt ár skal viðgera allan henda spurningin av nýggjum.

Høgni Hoydal brúkar í hesum sambandi myndina við einum húsum tú skal byggja. -Hevur tú sett tær fyrri at byggja eini hús, so kanst tú gott tosa við aðrar, um húsi skulu broyast eitt sindur, men tú kanst ikki

fara at tosa sjálfvan spurningin, um tað nú skulu vera eini hús, eitt hósnarhús, garasja ella líkandi. Tað má ein gódtaka. Ein kann ikki rokna við, at landsstýrið bráðliga bakkar fleiri ár aftur í tíðina, tá man hevur skipað eina samgongu.

Men andstøðan kundi í staðin fingið við, at man eisini vil kanna teirra møguleikar. Soleiðis hevði man kunnað arbeiðt seríøst við hesum málinum, men eg havi einki tekin sæð frá javnaðarflokkinum um, at tað er hetta man vil.

Høgni Hoydal ber ótta fyrri, at javnaðarflokkurin í veruleikanum er bakkaður longur aftur, enn hann var bæði fyrri og beint eftir valið, har tósad varð um at medvirka til eina skilagóða loysn.

Skilji javnaðarflokk
-Men hvussu sær tú støð-

una hjá javnaðarflokkinum og er tað ikki so, at flokkurin er bangin fyrri at missa sín egna identitet, um hann bara skal lespa uppá tjóðveldisvognin?

-Eg hugsi sjálvandi nógv um javnaðarflokkin sum flokk í øllum hesum. Sjálvandi skal eg ikki leggja meg út í, hvat hann skal gera. Og eg skilji eisini væl, at hann ikki vil vera atkvøðunevt hjá samgonguni. Sjálvandi skal javnaðarflokkurin markera sína hugsan í hesum máli og fáa ta ávirkanina. Og tað haldi eg avgjørt, at flokkurin hevur fingið møguleika fyrri.

Landsstýrismaðurin hjá tjóðveldisflokkinum heldur sjálvur, at javnaðarflokkurin í løtuni er í eina hugsjónarligari endurskoðanarfasu, har hann má finna beini í hesum málinum.

-Teir flestu flokkarnir hava flutt seg rættliga langt og mugu royna at finna eitt kompromi. Tað er ikki so, at tjóðveldismenn standa í einum króki og rópa loysing frá einum trappusteini. Og tá aðrir flokkar flyta seg, so má eisini javnaðarflokkurin orientera seg av nýggjum, tí tað sær politiska myndin øðrvísi út. Politisku ýtini eru flutt.

Landsstýrismaðurin viðgongur, at tað tekur tíð at flyta tað beinið, eisini tá ein veit, at tað eru ymsar hugsanir í flokkinum um tað. Hann hevur einki góð ráð til javnaðarflokkin og sigur, at flokkurin má sjálvur finna fram til eina felags hugsjón og grundarlag til at fara víðari.

-Jóannes Eidesgaard visir á vandan, at alt dettur á gólvið eftir eina fólkaatkvøðu og gevur hann tykkum ábyrgdina, tí tú hava ikki verið nógv samstarvsfugadur?

-Hann hevur so sannliga líka stóra ábyrgd av, at tað ikki hendir. Sjálvandi er tað ein vandi í tí, um tað verða tveir stórir flokkar, sum til eina fólkaatkvøða fara at leggja forðingar í vegin fyrri tað, ið landsstýrið ger. Og tað er her, at vit appellera til eina ábyrgdarluta andstøðu. Hon má so meta um, antin tað er sakligt bara at

finnast at tí, sum landsstýrið ger, ella um teir fara inn og viðgera, um hetta er realitistisk og ein møguleiki. Hvat eru fyrimunir og hvat eru vansar.

Útgreiðingararbeiði og figgarligt grundarlag
-Nu ganga atfinningarnar hjá andstøðuni serliga út uppá, at til í samgonguni hava ikki gjørt tykkum nógv greitt, hvussu einar suverenar Føroyar skulu útvega nýggjar inntøkur, sum skulu avloysa blokkin?

-Hetta er ikki rætt. Tað verður sagt, hvussu hetta skal gerast. Men her er mest umráðandi ikki at blanda tingini saman. Tað vit biðja tingið um, er hetta: vit hava sett okkum eitt politiskt mál, og tað er at kanna allar møguleikar. Tað skal gerast uppá ein skipaðan máta, har vit fyrst fara til tingið og biðja um umráðdu heimild, við fara so aftur til tingið, tá hesar kanningar eru gjørdar, og vit fara so til samráðingar við danir og koma so aftur til tingið, tá málið skal til fólkaatkvøðu. Fólk fáa tí svar uppá allar spurningar. Men vit kunnu sjálvandi ikki svara teimum øllum á tingsins røðarapalli út frá núverandi víðurskiftum. Tað má fyrst fyriligja eitt neyvt fyrirreikingarbeiði, sum reksar upp teir búskaparligu møguleikarnar, avleiðingarnar og vansarnar. Hetta kemur alt á bordið, áðrenn Føroya fólk skal taka støðu.

-Sær tú møguleika hjá vinnulivinum at økja so mikið nógv um inntøkur, at hetta kann avloysa blokkin?

-Tað er greitt. Tað eri eg púra sannfórður um, og tað er júst eisini endamálið við hesum. Min hugsjón er tann, at setur tú tær ikki tað politiska málið, so megnar tú hetta ongantíð.

-Fólk vilja gjarna stiggja nakað itøkilig - og vist verður eisini á vandan fyrri, at tað aftur verður kreppa í landinum og her serliga í fiskivinnuni?

-Tá fáa vit eina kreppu kortini, og tí haldi eg ikki, at hetta er nakað sakligt ar-

